

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 8 mars 1928 kl. 2 e. m.

Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, i anledning av väckt motion angående Islands upptagande i den nordiska postunionen.

I en inom andra kammaren väckt och till dess tredje tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 81, har fröken Welin hemställt, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte låta utreda frågan om Islands upptagande i den nordiska postunionen samt vidtaga de åtgärder, vartill utredningen kan giva anledning.

Motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning av generalpoststyrelsen inhämtat yttrande över motionen, vilket yttrande såsom bilaga fogats till detta utlåtande.

Yttrande.

Såsom av generalpoststyrelsens yttrande framgår ha redan underhandlingar inletts med isländska myndigheter om en överenskommelse mellan Island och Sverige angående postavtal, liknande det som ingåtts med Finland. Då åtgärder alltså redan vidtagits för vinnande av det syftemål, som i motionen avses, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att motion nr II:81 ej måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 28 februari 1928.

På utskottets vägnar:

HELMER LAGERKWIST.

Närvarande: herrar *Lagerkwist**, *Leffler*, *Eklund*, *Anderson* i Linköping, *Bergström* i Bäckland, *Andersson* i Falkenberg, *Andersson* i Ovanmyra*, *Hedström*, *Sundström** och *Johansson* i Väby.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Till riksdagens andra kammares tillfälliga utskott nr 3.

Sedan Kungl. Maj:t den 17 dennes anbefallt generalpoststyrelsen att till Eder avgiva yttrande över en inom andra kammaren väckt motion, nr 81, angående Islands upptagande i den nordiska postunionen, får styrelsen anförda följande.

Gällande postavtal mellan Sverige, Danmark och Norge, det s. k. skandinaviska postavtalet, innehåller bestämmelser angående utväxling på för allmänheten förmånligare villkor än dem, som tillämpas i den allmänt internationella utväxlingen, av brevfrösendelser i allmänhet (brev, brevkort och vissa slag av korsband), assurerade frösendelser, postanvisningar och postfröskott, tidningar och paket. I fråga om brevfrösendelser från ett skandinaviskt land till ett annat tillämpas i regel samma porto, som gäller i resp. lands inrikes poströrelse. Postavgiften för tidningsabonnemang i den skandinaviska utväxlingen är densamma, som upptages av abonnent i det land, där vederbörande tidning utgives. Beträffande övriga frösendelser, som utväxlas enligt detta avtal, tillämpas avgifter, som äro högre än i den inrikes men lägre än i den allmänt internationella poströrelsen.

Med Finland har vart och ett av de skandinaviska länderna upprättat särskilt postavtal, som emellertid endast omfattar brevfrösendelser och tidningsabonnemang, för vilka postavgiften är densamma som enligt det skandinaviska avtalet.

Mellan Sverige, å ena sidan, samt Danmark och Norge, å andra sidan, sker postutväxlingen direkt utan förmedling av annat lands posttjänst, varför i dessa förbindelser postavgifter och andra befordringsvillkor kunna bestämmas utan hänsyn till de transitavgifter, som skola utgå till förmedlande postverk, och oberoende av övriga i den internationella utväxlingen gällande frösendningsvillkor. På grund härav samt till följd av dessa tre länders nära samhörighet i övrigt, exempelvis i fråga om språk och myntförhållanden, kan det s. k. skandinaviska avtalet omfatta så många olika frösendelseslag, som fallet är.

Även med Finland frösiggar postutväxlingen utan annat postverks förmedling, varför ur denna synpunkt hinder icke möter att låta det mellan Sverige och Finland upprättade postavtalet omfatta även andra slag av postfrösendelser än brevfrösendelser och tidningar. Förslag om att inordna även andra än nu nämnda frösendelseslag — exempelvis paket — i det svenskfinska postavtalet har varit föremål för överläggning mellan postförvaltningarna men hittills icke lett till resultat.

Vad beträffar Island finnas mellan Sverige och detta land inga sådana befordringslägenheter, som lämpa sig för postbefordran, utan utväxlingen frösiggar genom förmedling av andra länder, nämligen Danmark, Norge och England. Redan på grund härav kan ett särskilt postavtal med Island icke lämpligen omfatta samtliga de frösendelseslag, som utväxlas enligt de i det skandinaviska postavtalet bestämda grunder. För allmänheten torde det huvudsakliga intresset ligga i att brevfrösendelser kunna utväxlas mellan Sverige och Island efter sistnämnda grunder. Norge — vilket land dock såsom förut nämnts har direkta befordringslägenheter med Island — har också begränsat sin säröverenskommelse med Island till utväxlingen av brevfrösendelser medan i den dansk-isländska utväxlingen lägre postavgifter än i den allmänt internationella rörelsen tillämpas även å andra frösendelseslag.

Frågan om en särskild överenskommelse mellan Sverige och Island har redan tidigare dryftats mellan postförvaltningarna, och generalpoststyrelsen har ock, närmast i anledning av en överläggning i ämnet med Sveriges generalkonsul å Island vid dennes besök här i januari månad, i skrivelse den 27 samma månad till isländska postförvaltningen underställt sagda postförvaltnings prövning ett här uppgjort förslag till avtal mellan Sverige och Island. Enligt detta förslag skulle befodringsavgifterna för brevförsändelser från Sverige nedsättas till samma belopp, som gälla i utväxlingen mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge, medan för sådana försändelser från Island det lägre portot skulle tillämpas endast å försändelser, som befodras med direkt båtlägenhet till skandinaviskt land. Styrelsen har dock ännu icke erhållit något svar på sin berörda skrivelse.

Så snart generalpoststyrelsen och isländska postförvaltningen enats om de bestämmelser, som enligt de båda postförvaltningarnas åsikt böra inrymmas i ett särskilt avtal, kommer styrelsen att hos Kungl. Maj:t anhålla om bemyndigande att avsluta ett dylikt avtal.

Stockholm den 24 februari 1928.

Kungl. generalpoststyrelsen.

ANDERS ÖRNE.

Gunnar Lager.

H. G. Holmström.
